

Murray N. Rothbard, Hynek Řihák

Wall Street, banky a americká zahraniční politika

Wall Street, banky a americká zahraniční politika

Murray N. Rothbard

Překlad Hynek Řihák

1. vydání

vydáno v červnu 2020 jako 101. publikace

vydal Pavel Kohout (www.kknihy.cz)

ISBN 978-80-7570-187-9 (epub)

ISBN 978-80-7570-188-6 (mobi)

ISBN 978-80-7570-189-3 (pdf)

OBSAH

Úvod	4
1. Wall Street, banky a americká zahraniční politika	5
2. J. P. Morgan	7
3. Agresivní asijská politika	12
4. Teddy Roosevelt a „osamělý blázen“	15
5. Morgan, Wilson a 1. světová válka	18
6. „Náhodný“ Federální rezervní systém	24
7. Kulatý stůl	27
8. Rada pro mezinárodní vztahy	29
9. Rockefeller, Morgan a válka	31
10. Guatemalský puč	38
11. J. F. Kennedy a vláda	41
12. Lyndon B. Johnson a mocenská elita	45
13. Henry A. Kissinger	50
14. Trilaterální komise	52
Literatura	58
Kdo je Murray N. Rothbard?	60
Již vyšlo	64

ÚVOD

Kniha „Wall Street, banky a americká zahraniční politika“ je zapálenou monografií, která ukazuje jinou stránku Murray N. Rothbarda než jaká plyne z jeho teoretických pojednání: jeho schopnost provést analýzu „mocenské elity“, aby bylo rozumět vztahům mezi penězi, mocí a válkou. Raději než dovolit (americké) levici ovládat přístup k historii, Rothbard ukazuje, jak jsou samy bohaté elity schopné manipulovat světovými událostmi skrze své napojení na státní moc. Historici hlavního proudu se vysmívali Rothbardově historii jako „konspiračnímu“ přístupu. Rothbard sám chtěl jen ukázat, že světové události nejsou náhodnými historickými silami, ale že jde o důsledky rozhodnutí a cest vybraných reálnými lidmi. V knize podává ponuré detaily jak síť bank, kupců státních dluhopisů a členů Wall Streetu dává přednost válkám a vydělává na nich.

1. WALL STREET, BANKY A AMERICKÁ ZAHRANIČNÍ POLITI- KA

Obchodníci anebo výrobci mohou buď být ryzími svobodnými podnikateli anebo etatisty; mohou si buď prorazit cestu skrze svobodný trh anebo vyhledávat speciální vládní výhody a privilegia. Vybírají si podle svých individuálních preferencí a hodnot. Ale bankéři nevyhnutelně inklinují k etatismu.

Komerční bankéři jsouce zaneprázdnění bankovním částecích rezerv, balancují na svobodném trhu vždy na hraně bankrotu. Proto vždy sahají po vládní pomoci a záchraně. Investiční bankéři dělají většinu svého byznysu pomocí upisování vládních dluhopisů ve Spojených státech a v cizině. Tak mají nezadatelné zájmy v podporování deficitů a v nucení platit daňové poplatníky za vládní dluh. Oba typy bankéřů potom mají tendenci být navázáni na vládní politiku a snaží se ovlivnit a řídit vládní aktivity v domácích i zahraničních záležitostech.

V raných letech 19. století byl organizovaný kapitálový trh ve Spojených státech většinou omezen na vládní dluhopisy (tehdy nazývaných „akcie“) spolu se společnostmi mořských průplavů a samotnými bankami. Jakékoliv investiční bankovníctví, které existovalo, se soustředilo na vládní dluh. Od Americké občanské války až do roku 1890, zde nebyly prakticky žádné výrobní korporace; výrobní a jiný byznys byl spoluúčastí a ještě nedosahoval velikosti, kdy by potřeboval přijmout korporátní formu. Jedinou výjimkou byly železnice, největší průmysl v USA. První investiční banky se tak soustředily na cenné papíry železnic a vládní dluhopisy.

První velký investiční bankovní dům v USA byl výtvozem vládních privilegií. Jay Cooke, ve státě Ohio narozený organizátor obchodu, žijící ve Filadelfii a jeho bratr Henry, editor čelných republikánských novin v Ohiu, byli blízkými přáteli amerického senátora Salmona P. Chase. Když se roku 1861 dostala k moci nová Lincolnova administrativa, Cookovi lobovali tvrdě za zajištění toho, aby Chase získal místo ministra financí. Tento lobing plus enormní suma 100 tisíce dolarů, které Jay Cooke nalil do Chaseovy politické pokladny, přivedly Chaseho k tomu oplatit výhodu tím, že garantoval Cookemu, nově vedenému jako investiční bankéř, enormně lukrativní monopol v upisování celého vládního dluhu.

Cooke a Chase poté zvládli během války použít skutečný Republikánský monopol v Kongresu k přeměně amerického bankovního systému z relativně volného trhu na Národní bankovní systém (National Banking System) centralizovaný federální vládou pod kontrolou Wall Streetu. Zásadním aspektem tohoto systému bylo to, že banky mohly rozšiřovat svoje úvěry jen v proporcí k federálním dluhopisům, které vlastnily — dluhopisům, které byly nuceny kupovat od Jaya Cookeho. Jay Cooke a spol. se stali v poválečných republikánských presidentských administrativách enormně vlivní, s pokračujícím monopolem na upisování vládních dluhopisů. Dynastie Cooků potkala svůj zasloužený osud v podobě bankrotu v roce 1874, tento pád pomohl jejímu velkému rivalovi, tehdy ve Filadelfii umístěné společnosti Drexler, Morgan a spol.

2. J. P. MORGAN

Po roce 1873 se Drexler, Morgan a jejich vedoucí osobnost, J. P. Morgan (1837–1913) stali zdaleka největší investiční firmou v USA. Jestliže Cooke byla „republikánskou“ bankou, Morgan původně opatrně dobře napojený na obě strany, byl především vlivný mezi Demokraty. Jiný vlivný finanční zájem v Demokratické straně byl mocný evropský investiční bankovní dům Rotschildů, jehož představitel August Belmont, byl po mnoho let pokladníkem národní Demokratické strany.

Enormní vliv Morganů na Demokratickou administrativu presidenta Grovera Clevelanda (1837–1908; prezidentem v letech 1885–89, 1893–97), může být rozpoznán jednoduše letmým pohledem na její vedoucí osobnosti. Grover Cleveland sám strávil prakticky celý svůj život v Morganově okruhu. Vynikl v Buffalu jako železniční právník, jeden z jeho velkých klientů byla Morgany ovládaná Newyorská centrální železnice (New York Central Railroad). Mezi presidentskými administrativami se stal podílníkem mocné právnícké firmy Bangs, Stetson, Tracey a MacVeagh z New York City.

Tato firma se do konce 80. let 19. století stala vedoucí právní firmou domu Morganů, velkou měrou proto, že senior podílník Charles B. Tracey byl švagrem J. P. Morgana. Poté, co Tracey v roce 1887 zemřel, Francis Lynde Stetson, starý a blízký přítel Clevelanda, se stal ve firmě dominantním podílníkem, stejně jako osobním právním zástupcem J. P. Morgana. (Nyní jde o wallstreetovskou firmu Davis, Polk a Wardwell.)

Kabinet Grovera Clevelanda byl prolezlý Morganovými muži, s občasnými ohýbáním hřbetu před ostatními bankéři. Zvažme ty vysoce postavené činovníky, kteří se zabývali zahraniční politikou, Clevelandův ministr zahraničí Thomas F. Bayard byl blízkým spojencem a žákem Augusta Belmonta; opravdu, Belmontův syn Perry bydlel s a pracoval pro Bayarda v Kongresu jako jeho vrchní asistent. Ministrům zahraničí v druhé Clevelandově administrativě byl mocný Richard Olney, vedoucí právník bostonských finančních zájmů, který byl vždy svázán s Morgany, a především byl ve správní radě Morgany provozované Bostonské a mainské železnice (Boston and Maine Railroad) a později pomáhal Morganovi dát dohromady společnost General Electric.

Válečná sekce a námořní sekce za Clevelanda byly rovnoměrně ovládané bankéři. Ministr války William C. Endicott, člen bostonské elity (Boston Brahmin), se přičlenil do bohaté rodiny Peabodyů. Strýc Endicottovy ženy George Peabody založil bankéřskou firmu, která zahrnovala otce J. P. Morgana jako seniora společníka; a jeden z Peabodyů byl nejlepším příte-